

Sygn. akt: *IC 703/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku w I Wydziale Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Sznura

po rozpoznaniu na rozprawie protokolowanej przez sekr. sąd. J. J. w dniu 18 stycznia 2017 r.

sprawy z powództwa **Towarzystwo (...) S.A. we W.**

przeciwko **J. T.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powódki Towarzystwo (...) S.A. we W. na rzecz pozwanej J. T. kwotę 2.952 zł (dwóch tysięcy dziewięciuset pięćdziesięciu dwóch złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powódka **Towarzystwo (...) S.A. we W.** (dalej jako (...)) w pozwie skierowanym przeciwko pozwanej **M. T.** domagała się zapłaty kwoty 39.038,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 18 października 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że domaga się od pozwanej zapłaty tytułem regresu świadczenia wypłaconego na podstawie umowy ubezpieczenia przez powoda poszkodowanego ((...) Bankowi S. A. w W.) wskutek zdarzenia, za którego skutki odpowiada wyłącznie pozwana.

W dniu 9 września 2015 r., w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 1764288/15, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od powyższego, pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania wg norm przepisanych. Pozwana zakwestionowała istnienie roszczenia, wskazując równocześnie, że bez możliwości zapoznania się z aktami sprawy nie jest w stanie ocenić czego roszczenie powódki dotyczy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 listopada 2006 r. pozwana J. T. zawarła z ówczesnym (...) Bankiem S.A. w W. umowę nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem (...). Kredyt w łącznej kwocie 267.000 zł przeznaczony był finansowanie przedpłat na poczet budowy i nabycia od dewelopera lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w G., w rejonie ul. (...) (kwota 257.000 zł) i na finansowanie kosztów okołokredytowych (kwota 10.000 zł). Kwota wniesionych środków własnych wynosiła 0 zł – zgodnie z §1 ust. 13 umowy.

Prawnym zabezpieczeniem kredytu było między innymi – zgodnie z §3 ust. 3 umowy – ubezpieczenie niskiego wkładu własnego kredytu w (...) S.A. i tym samym opłacenie składki ubezpieczeniowej za 36-miesięczny okres ubezpieczenia w wysokości 3,50% różnicy pomiędzy wymaganym wkładem własnym kredytobiorcy, a wkładem wniesionym faktycznie przez kredytobiorcę, tj. 2.149 zł. Jeśli z upływem pełnych 36 miesięcy okresu ubezpieczenia nie nastąpi całkowita spłata zadłużenia objętego ubezpieczeniem, ani inne zdarzenie kończące okres ubezpieczenia,

kredytobiorca zobowiązuje się do kontynuacji ubezpieczenia i tym samym opłacenia składki ubezpieczeniowej w wysokości 3,50% od kwoty niespłaconego brakującego wkładu własnego, przy czym łączny okres ubezpieczenia nie może przekroczyć 108 miesięcy licząc od miesiąca, w którym nastąpiła wypłata kredytu. Kredytobiorca upoważnia bank do pobrania środków na opłacenie składki z tytułu kontynuacji ubezpieczenia z rachunku wskazanego w §6 (rachunku spłaty kredytu) bez odrębnej dyspozycji.

Okoliczności bezsporne , vide: umowa nr (...) wraz z aneksami , k. 90-101 .

W dniu 21 lutego 2015 r. (...) Bank S.A. w W. zawarł z powódką (...) generalną umowę ubezpieczenia niskiego wkładu w kredytach hipotecznych i kredytach w linii, zabezpieczonych hipoteką.

W umowie określono m. in. że przedmiotem ubezpieczenia jest spłata części kredytu, którego wartość wynosi do 500.000 zł lub równowartość tej kwoty wyrażoną w innych walutach, w których bank udziela kredytu (...) stanowiącej różnicę pomiędzy wymaganym wkładem własnym kredytobiorcy, a wkładem własnym wniesionym faktycznie przez kredytobiorcę, z tym, że kwota kredytu zgłaszana do ubezpieczenia nie może być wyższa od 20% wartości nieruchomości, na której wpis hipoteki ma stanowić docelowe zabezpieczenie kredytu (...). Wyżej wymienioną kwotę bank może pomniejszyć o wartość zaakceptowanych przez bank dodatkowych zabezpieczeń (§2 umowy). Za dzień powstania szkody uważa się kolejny dzień po dniu, w którym upłynął termin ostatecznej spłaty wyznaczony w wypowiedzeniu umowy kredytu.

Bank zobowiązany jest do wypowiedzenia umowy kredytu, jeżeli zaistnieją okoliczności, o których mowa w §1 ust. 4 pkt 15 (zaistnienie zaległości w spłacie maksymalnie trzech rat kredytu w całości lub części).

Wypowiedzenie umowy kredytu bank zobowiązany jest doręczyć kredytobiorcy w ciągu 75 dni po powstaniu zaległości w rozumieniu §1 ust. 4 pkt 15, licząc od dnia następnego po dniu, w którym miała nastąpić płatność raty. Okres wypowiedzenia umowy kredytu wynosi 30 dni. Kopię wypowiedzenia bank przesyła do (...) (...).

Bank zobowiązany jest do wysłania do kredytobiorcy, w przypadku wystąpienia opóźnień w spłacie kredytu, co najmniej jednego wezwania/upomnienia do zapłaty listem poleconym w terminie ustalonym w regulacjach banku. Informacje o wysłanych wezwaniach/upomnieniach do kredytobiorców bank przekazuje listem poleconym do wiadomości (...) (...).

Bank zgłasza roszczenie o wypłatę odszkodowania do (...) odrębnie dla każdej szkody w terminie 30 dni od dnia powstania szkody.

Za dzień zgłoszenia roszczenia o wypłatę odszkodowania uważa się dzień doręczenia do (...) pisma – roszczenie o wypłatę odszkodowania, według załącznika nr 5 do umowy (§8 umowy).

Dowód : umowa ubezpieczenia wraz z załącznikami i aneksami, k. 45-89 .

Pozwana nie spłacała rat kredytu w terminie, w związku z czym bank wzywał ją bezskutecznie do zapłaty, po czym – powołując się na zajście zdarzenia, o którym mowa w §8 ust. 1, 2 i 3 umowy ubezpieczenia – zwrócił się pismem z 27 czerwca 2013 r., do (...) o wypłatę odszkodowania.

Dowody : wezwania do zapłaty wraz zpo, k. 102-104; pismo banku do (...), k. 105-106; historia operacji na rachunku, k. 110-113; zeznania pozwanej, k. 177.

(...) rozpatrzyło pozytywnie wniosek banku i przyznało mu odszkodowanie w kwocie 39.038,13 zł. Dnia 2 października 2014 r. Bank wydał oświadczenie, że w związku z tym faktem wierzytelność banku wobec pozwanej przeszła w tej części na rzecz powódki.

Dowody : zawiadomienie o przyznaniu odszkodowania, k. 107; wydruki z dokumentacji (...), k. 108-109; oświadczenie banku, k. 116.

Pismem z 30 września 2014 r. (...) wezwało pozwaną do zapłaty w terminie do 17 października 2014 r. kwoty 38.038,13 zł tytułem regresu świadczeń wypłaconych bankowi. Przedmiotowe pismo doręczono pozwanej 8 października 2014 r.

Dowody : wezwanie, k. 114; zpo, k. 115 .

Sąd zważył, co następuje:

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd dał wiarę dołączonym do akt sprawy dokumentom zgromadzonym w sprawie, bowiem ich autentyczność ani prawdziwość nie była przez strony podważana.

Sąd wziął także pod uwagę zeznania pozwanej, lecz jedynie w zakresie, w jakim nie były one sprzeczne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Wiarygodność pozwanej budziła wątpliwości sądu, ponieważ jej twierdzenia były wewnętrznie niespójne. Pozwana twierdziła na przykład, że nie doręczono jej odpisu pozwu i wszystkich załączników, a podpis widniejący na potwierdzeniu ich odbioru (k. 123) nie został przez nią nakreślony. Równocześnie jednak, w trakcie swoich zeznań, stwierdziła, że „prawdopodobnie” otrzymała te dokumenty z sądu, w odpowiedzi na pytania sądu potwierdziła też, że znana jest jej treść oświadczenia banku z 2 października 2014 r.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowił przepis art. 828 §1 k.c. Zgodnie z art. 828 §1 k.c., jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania.

W cytowanym przepisie zostały uregulowane uprawnienia regresowe ubezpieczyciela do podmiotów pozostających poza stosunkiem ubezpieczenia. Odnoszą się one do sytuacji, w których wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego jest zdarzeniem prawnym powodującym nie tylko odpowiedzialność ubezpieczeniową ubezpieczyciela, ale także odpowiedzialność innego podmiotu, czyli osoby trzeciej z tytułu jej odpowiedzialności cywilnej za szkodę w ubezpieczonym przedmiocie. Poszkodowany ma wówczas dwa roszczenia o naprawienie tej samej szkody: do ubezpieczyciela i do osoby trzeciej ponoszącej odpowiedzialność cywilną. Ubezpieczyciel, który zaspokoił roszczenie ubezpieczeniowe, jest uprawniony do dochodzenia w drodze regresu zwrotu wypłaconego odszkodowania od osoby ponoszącej odpowiedzialność cywilną. Istota tego regresu polega na zmianie wierzyciela w stosunku zobowiązaniowym między poszkodowanym, a osobą odpowiedzialną za szkodę przez wejście ubezpieczyciela w miejsce poszkodowanego, a następnie na realizacji roszczenia. Roszczenie regresowe ubezpieczyciela ma zatem charakter pochodny, zależny od istnienia zobowiązania, z tytułu którego może być wykonywane. Roszczenie przechodzące na ubezpieczyciela jest zasadniczo tym samym roszczeniem, które przysługiwało poszkodowanemu wobec sprawcy szkody.

Dochodząc regresu na podstawie art. 828 §1 k.c., powódka była zatem zobowiązana wykazać, że łączyła ją z bankiem umowa, na podstawie której powódka była zobowiązana do wypłaty odszkodowania w przypadku powstania zdarzenia ubezpieczeniowego, spowodowanego przez działanie pozwanej, na szkodę banku. Po wypłacie odszkodowania powódka była uprawniona do wystąpienia z regresem przeciwko pozwanej, o ile zaszłyby okoliczności przewidziane umową ubezpieczenia.

Przedkładając umowę ubezpieczenia powódka wykazała, że była ubezpieczycielem banku, w którym pozwana zaciągnęła kredyt i że ubezpieczeniem zawartym przez bank kredytujący pozwaną objęte było ryzyko zaprzestania przez nią spłaty kredytu. Pozwana nie negowała zresztą samego istnienia tej umowy, podnosiła tylko, że nie jest jej znana treść owej umowy.

Przedkładając oświadczenie banku, powódka wykazała także roszczenie co do wysokości. Należy podkreślić, że pozwana – choć kwestionowała wysokość roszczenia – to jednak przyznała, że rzeczywiście nie spłaciła swojego zadłużenia wobec banku, przy czym nie potrafiła wskazać jaka wysokość zadłużenia jest jej zdaniem właściwa, ani tym

bardziej potwierdzić swoich twierdzeń jakimkolwiek materiałem dowodowym. Dlatego też twierdzenia pozwanej w tym zakresie sąd uznał za gołosłowne, wynikające jedynie z taktyki procesowej.

Powódka nie zdołała jednak wykazać, że doszło do zdarzenia wywołującego szkodę, którą strony umowy ubezpieczeniowej zdefiniowały jako wynikające z umowy kredytu zadłużenie, w przypadku wypowiedzenia umowy kredytu przez bank. Strona pozwana zakwestionowała fakt wypowiedzenia umowy, co potwierdziła swoimi zeznaniami, natomiast strona powodowa nie zaoferowała żadnego dowodu wykazującego ową okoliczność. Wprawdzie, jak zaznaczono na wstępie rozważań, zeznania pozwanej nie mogą być w całości uznane za wiarygodne, niemniej – wobec braku innego materiału dowodowego – nie było podstaw by odmawiać im tego przymiotu w tym zakresie.

Należy w tym miejscu zauważyć, że zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 1975 r., sygn. akt III CRN 26/75).

W związku z powyższym sąd, na podstawie art. 828 §1 k.c., zastosowanego a contrario, powództwo oddalił, o czym orzekł w punkcie I wyroku.

Sąd rozstrzygając o kosztach postępowania miał na uwadze treść art. 98 k.p.c. statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu i w punkcie II wyroku zasądził na rzecz pozwanej od powódki, jako strony przegrywającej proces, zwrot kosztów zastępstwa procesowego, na którą składają się: kwota 2.952 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu – ustalona na podstawie §15 i §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490), mającego w niniejszej sprawie zastosowanie na podstawie §22 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1715).

(...):

1. (...)

2. (...)